

ΟΙ ΣΠΑΡΑΓΜΟΙ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

ΥΠΟ ΧΑΡΗ ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ

ΡΟΖΑ ΛΑΜΠΙΡΗ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου).

Α ὁ γυῖός τοῦ Λαμπιρῆ κατάλαβε τὴν ταραχὴ τοῦ πατέρα :

— Σὰς ζητῶ συγγνώμην ποῦ σὰς ἐνοχλοῦ τέ-
λοια ὄρα, μὴ ἔπαρε γὰ σὰς συναντήσω ἀπόψε ἄ-
μεῦτος. Πρέπει νὰ σὰς μιλῶ. Ἔχετε καιρὸ ;
Ἄ Γαλιῆς κατάλαβε πὸς ἔτσι ποῦχαν ἔρθει
τὰ πράγματα δὲν μπορούσε νὰ γίνῃ τίποτα. Ἔ-
παρε νὰ δεχθῆ τὸν ἀδελφὸ τῆς Ρόζας στὸ ἐργα-
σιῶν τοῦ καὶ ν' ἀκούσῃ τί θὰ τοῦ ἔλεγε, τερῶν-
τας ἀπέναντι τοῦ στάσι ἀνθρώπου ἀξιοπρεποῦς,
ντιμῶ, μὴ καὶ τοῦμοῦ, στάσι ἀνθρώπου ποῦ
δὲν ἔκαμε τίποτε γιὰ τὸ ὅτιο νὰ φοβᾶται ἢ νὰ
ἀντιοῦ...

— Περᾶστε, κ. Λαμπιρῆ, εἶπε στὸν ἀδελφὸ
τῆς Ρόζας. Ἐξογαρίφα, δὲν περιμένα κανένα αἰ-
τήν τὴν ὄρα κ' εἶμαι λιγάκι ἀνω-κάτω...

— Σὰς παρακαλῶ... Δὲν ἰσχύει λόγος νὰ ἐνοχληθῆτε καθόλου,
τοῦ εἶπε ὁ γυῖός τοῦ Λαμπιρῆ μπαίνοντας μέσα. Δὲν μπαίνο ἀλλοστε
γιὰ πρώτη φορὰ σὲ ἀτελεῖ...

Δὲν εἶπαν τίποτε περισσότερο ἀπ' τὴς τυπικῆς αὐτῆς φράσεως.
Ἡ καρδιά τοῦ Γαλιῆ ἦταν σαγιμένη, βαρεῖα... Ἀγωνιστοῦσε...
Τι θὰ συνέβαινε ἄραγε ;...

Κατάλαβε πὸς ἄν τὸν τρόπο του κέραιον τὸ καθεστῆ, ἢ ἀγάτη
του, ἢ εὐτυχία του κ' ἀποφάσιζε νὰ φανῆ ὑποχωρητικὸς. Ἄν ὁμοῦ ὁ
Λαμπιρῆς τοῦ φέρονταν πρόσταξη, ἂν τὸν ἔβριζε, ἂν τὸν φοβήριζε,
τότε... τότε θὰ ἀμακτοκλιόντουσαν ἐκεῖ μέσα, χωρὶς ἄλλο...

Τὴς ἰδies σκέψεις ἔκανε στὸν μεταξῶν αὐτὸ κ' ὁ Λαμπιρῆς. Ἦταν
ἀποφασισμένος νὰ φερθῆ σὰν ἀνθρώπος πολιτισμένος. Νὰ συμβουλέ-
ψῃ τὸν Ἰωργάφο νὰ μὴ ξαναθῆ τὴν ἀδελφὴν του. Ἄν ἐκείνος τὸν ἄ-
κούσει καὶ φερνόνταν φρόνιμα, ἔλα θὰ τελειῶσαν μὴ γαρά. Ἄν ὁμοῦ
τοῦκανε τὸ δύσκολο, ἂν τοῦ ἀντέλεγε, θὰ ἐκτελοῦσε, χωρὶς νὰ τὸ
θέλῃ, τὴν προσταγὴ τοῦ πατέρα του. Θὰ σκότωνε, πάνω στὴν ὄργη,
τοῦ τὸν Γαλιῆ !...

Τὸ ἐργαστήρι τοῦ Γαλιῆ ἦταν φτωχικὸ, μὴ καθαρὸ, φρεσκο-
ασετοκωμένο, μὴ καλωσθηριαν καὶ γουστοῦ τακτοποιημένο. Σὲ μὴ κα-
μοῦφλα πλάι βρισκόνταν τὸ κορβδάτι τοῦ Ἰωργάφο.

— Καθῆστε, κίριε, εἶπε ὁ Γαλιῆς στὸν Λαμπιρῆ
καὶ πῆρε θέσι ἀπέναντι του.

Ἄ γυῖός τοῦ Λαμπιρῆ κάθησε, λιγάκι στενωχορη-
μένος, δὲν ἀποφασισμένος νὰ κανονιστῇ τὴν ὑπόθεσι
ποῦ τὸν ἔβαρε ἐκεῖ, μὴ λίγα λόγια.

Ἄ Γαλιῆς καθισμένος ἀντίορον τοῦ τὸν κῆτᾶζε
μ' ἀγωνία στὰ μᾶτια. Ἄντὸ ἔκαμε καλὴ ἰντύποσι
στὸν Λαμπιρῆ. Καὶ χωρὶς περιστροφῆς, μολογὰ καὶ
φλαγῆρις περιττῆς εἶπε στὸν Ἰωργάφο :

— Κατάλαβαίτε βέβαια γιὰτί ἦθα...

— Τὸ μαντεῖο, κίριε... Τὸ μαντεῖο κ' ὁμοῦ,
βλέπετε, σὰς κητῶν κατὰματα, εἶμαι τίμος ἀνθρώ-
πος, δὲν ἔκαμα ποτὲ τίποτε ποῦ νὰ ντρέπομαι γι' αὐ-
τό... Δὲν ἔφοῦ τί σὰς ἔχουν πῆ εἶς βῆρος μου, μὴ
θὰ σὰς ἀποδείξω πὸς καὶ στὴν ὑπόθεσι γιὰ τὴν ὁ-
ποία ἔρχεστε νὰ μοῦ μιλήσετε ἔχοι φερθῆ τίμα...
Ναι... Σὰν τίμος ἀνθρώπος, σὰν νέος ποῦ... ποῦ
γνωρίζει μὴ νέα, τὴν ἐρωτεύεται μ' ὅλη τὴν δύναμι
τῆς ψυχῆς τοῦ καὶ ἀνειρεῖται νὰ τὴν κίρη γυναι-
κα του !...

Ἄ Γαλιῆς σταμάτησε. Εἶχε συγκινηθῆ.
Ἄ γυῖός τοῦ Λαμπιρῆ κατάλαβε πὸς ἔταυος ἢ
στιγμὴ νὰ ἐξηγηθῆ, νὰ μιλήσῃ.

— Ἀκούστε με, φίλε μου, εἶπε στὸν Ἰωργάφο. Δὲν
πρόκειται ν' ἀμεισιθῆσι τὴν ἐντιμότητά σας καὶ τὰ
καλὰ καὶ εὐλακρὴν αἰσθημάτα σας. Δὲν ἦθα ὁμοῦ,
δυστυχῶς, νὰ μιλήσω μαζί σας γι' αὐτὰ. Ἐρχομαι
ἐκ μέρους τοῦ πατέρα μου γιὰ νὰ σὰς πὸ πὸς πρέπει
νὰ πάψετε νὰ σκεφτόσαστε τὴν ἀδελφῆν μου, πὸς πρέ-
πει ν' ἀποτραβηθῆτε, νὰ τὴν λημονήσετε, νὰ μὴ τὴν
ξαναθῆτε πειά. Εἶνε σκληρὸ γιὰ σὰς, τὸ καταλοβαί-
νω, μὴ δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ ἀλλοῦς. Ἄ πατέρας μου
δὲν σὰς θέλει γιὰ σύζυγο τῆς ἀδελφῆς μου. Ἄντὴ εἶνε
ἡ ἀπόφασίς του, ἀπόφασίς ποῦ τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ τὴν
ἀλλάξῃ, σιδερένια, τελεωτική. Πάστε το ἴσφασι.
Σφιχτε τὴν καρδιά σας, λημονήστε τὴν...

Ἄ Λαμπιρῆς μίλιωσε ἀποφασιστικά, κατηγορημα-
τικά, τσεκούρατά.

Ἄ Γαλιῆς εἶχε γίνῃ κλωμῶς σὰν τὸ θεϊκά. Θέ-
λησε νὰ πῆ κάτι μὴ ἄν τὸ σῆμα του δὲν βγήκε παρὰ
τραῖλισμα. Ἡ γλῶσσα του μετρεδωνόταν.

Ἦταν ἡ κίρησις στιγμῆ.
Ἄν φερνόνταν ἀπότῃμα, ἀν περιφρονήσε τίς συ-

στάσεις τοῦ Λαμπιρῆ, ἂν φοβήριζε, ἂν δὲν λογάριζε τὰ λόγια τοῦ
πατέρα καὶ τοῦ ἀδελφου τῆς Ρόζας, ὁ γυῖός τοῦ Νώτη Λαμπιρῆ θά-
ταν ἀναγκασμένος νὰ τοῦ φερθῆ σκληρά, νὰ πιστῆ μαζί του, νὰ
τοῦ νινάξῃ τὰ μυαλά στὸν ἀέρα !...

Μὰ ὁ Γαλιῆς εἶχε γίνῃ πτώμα, εἶχε συντριβῆ... Τὰ λόγια τοῦ
Λαμπιρῆ τὸν τούκισαν, τὸν ἀφάνισαν. Κ' ἡ συγκινησί του αὐτῆ ἔ-
σοσε τὰ πράγματα, ἐπρόλαβε τὸ κακό.

Ἄ Λαμπιρῆς βλέπόντας τὸν στὴν κατᾶστασι αὐτῆ, τὸν λυπήθηκε,
τὸν λυπήθηκε βαθεῖά, τὸν συμπόνεσε.

— Αὐτοῦμα πολὺ, τὸν εἶπε μὴ καλοσύνη, ποῦ σὰς πλήγωσα μὴ τὰ
λόγια μου. Δυστυχῶς ὁμοῦ δὲν μπορούσα νὰ κάμο διαφορετικά. Ἐ-
κτελῶ μὴ ἀναπόφευκτη προσταγὴ τοῦ πατέρα μου. Θάψετε ἴσως νὰ
μαὶ κ' ἐγὼ θημιωμένος μαζί σας. Μὰ ὄχι... Σὰς συμπονῶ... λυ-
πείστε με. Ἀκούστε με λοιπὸν σὰν φίλο σας. Φανήτε ἀνδρας, κρη-
τήστε τὴν καρδιά σας, συγκρατήστε τὸν πόνο σας καὶ τὴν ἀπελι-
πια σας, σκεφθῆτε λογικά...

Ἄ Γαλιῆς τὸν κητᾶζε βαθεῖά στὰ μᾶτια καὶ ψιθύρισε μερικῆς
ἐυχαριστίες.

Ἐμεσολάβησε ἔτσι μερικῶν στιγμῶν σιωπῆς.
Ἄ Ἰωργάφος ἰπέφερε, ἰπέφερε πολὺ...

Ἄ Λαμπιρῆς τὸν παρακολούθησε στενωχορημένος, μὴ βρισκόντας
λόγια νὰ τοῦ πῆ. Ἦταν τόσο δύσκολη, τόσο λεπτὴ ἡ θέσις του !...

Ἐπὶ τέλους ὁ Γαλιῆς σιγήθηκε κάπως. Γύρισε στὸν Λαμπιρῆ,
καὶ τοῦ εἶπε :

— Σὰς εὐχαριστῶ... Σὰς εὐχαριστῶ μὴ τὴν καρδιά μου γιὰ τὸ
φιλικὸν τρόπο ποῦ μοῦκατε ὅτι, εἶχατε νὰ μοῦ πῆτε, ποῦ μοῦ διαβῆ-
σατε τὴν ἐντολή τοῦ πατέρα σας. Δυστυχῶς μοῦ ζητᾶτε κάτι ποῦνα
ἀνωτέρο ἀπ' τὴς δυνάμεις μου...

— Τί θέλετε νὰ πῆτε ; τὸν διέλοψε ὁ Λαμπιρῆς.

— Μοῦ ἐπιτρέπετε νὰ μιλήσω ἀνοιχτά, ἐλευθῆρα ; Θέλετε νὰ μ'
ἀκούσετε, λίγα λεπτά, σὰν φίλος ;

— Μιλήστε...

— Δὲν θὰ μὲ διακρίψετε ; Ὅθ' ἂ φηρίστε νὰ τελειώσω, μοῦ τὸ ὁ-
πόσησθε ;

— Σὰς τὸ ὑπόσχομαι.

— Δὲν θὰ θυμισετε μαζί μου γιὰ τὴν εὐλακρὴν μου, γιὰ τὸν
ἀπλοῦ τρόπο, μὴ τὸν ὅτιοῦν θὰ σὰς ἀνοίξω τὴν καρδιά μου ;

— Φυσικά ὄχι. Ἀρκεῖ νὰ μὴ μοῦ πῆτε πράγματα
προσβλητικά γιὰ τὸν πατέρα μου, τὴν ἀδελφῆν μου, τὴν
οἰκογένειά μου γενικῶς.

— Ὅχι, δὲν θέλω νὰ σὰς προσβάλω, δὲν θέλω νὰ
σὰς προσβάλω. Θέλω μόνον νὰ σὰς ἀνοίξω τὴν καρ-
διά μου, νὰ σὰς μιλήσω μὴ εὐλακρὴν, γιὰ νὰ σὰς
πὸ πὸς τὸ αἰσθημά μου εἶνε βαθεῖα οἰζονῶς στὴν
καρδιά μου, πὸς ἂ ἔχετε παρῆρησι γιὰ νὰ μοῦ
ζητᾶτε ν' ἀποτραβηθῶ, νὰ ξεγράσω... Δὲν μποροῦ,
ἀλλοῖμον, δὲν μποροῦ νὰ τὸ κάμο. Ὅλη μου ἡ ζοψί,
ὅλη μου ἡ χαρά εἶνε ἡ ἀγάτη μου αὐτῆ. Ἄν τὴν χα-
σο, θὰ πεθάνω ! Αὐτὸ βέβαια σὰς εἶνε ἀδιάρρο, μὴ
δὲν πρόκειται γιὰ μένα. Πρόκειται γιὰ τὴν ἀδελφῆν
σας. Ἐξῶς κατὰ πὸς τὸ αἰσθημά της εἶνε εὐλακρὴς.
Ἐξῶς τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ τὴν κάμῃ νὰ ξεγράσῃ.
Καὶ γι' αὐτὸ ἀκριβῶς θῆμιον ἀνανδρῶς ἂν τὴν ἀπα-
νοῦμον. Ὅθ' ἰμιον κητᾶζε ἂν τὴν ξεγράσω, ἂν τὴν ἐ-
πρόδιδα γιὰ χάρι τῆς ἰουσιᾶς μου. Ὅστε μοῦ διῶ λέ-
ξεις ἀπ' τὸ χεῖρ της, διῶ λόγια της, μὴ τὰ ὅτιοῦν νὰ
μὴ παρακαλῶ νὰ κάμο νὰ τὴν σκεπτόμαι, καὶ σὰς
ὀρκίζομαι, ὅτι μόνον νὰ μὴ τὴν ἐνοχλήσω πειά, ἀλλὰ ν'
ἀφανιστῶ ἀπὸ τὸν κόσμο γιὰ πάντα ! Σὰς τὸ ὀρκίζου-
μαι στὴν τιμῆ μου !...

Ἄ Λαμπιρῆς ἔμεινε σιωπηλός.
Τὰ πράγματα μετρεδωνόντουσαν.

Ἄ Γαλιῆς δὲν τοῦ ἀρνόταν ν' ἀποτραβηθῆ ἀπ'
τὴν ἀδελφῆν του, δεχτόταν νὰ σημιωφοθῆ μὴ τίς συ-
στάσεις του, ἀρκεῖ νὰ ἔταυος πὸς ἡ Ρόζα δὲν ἐνδιαφέ-
ροταν πειά γι' αὐτὸν.

Ἡ στάσις τὸν ἦταν ἐντελῶς ἱπποτική, ἐντελῶς λο-
γική καὶ ἀξιοπρεπῆς. Μὴ λίγα λόγια δηλαδὴ τοῦλεγε
ὄρθα κορτά τὸ ἔζη :

« Ἄ ἡ Ρόζα μ' ἀγαπᾶ, ἂν περιφρονῆ κῆθε
ἀπειλή καὶ κῆθε βασανιστήριο γιὰ μένα, θάμαι ἀξίος ἐμπνευθῶ
ἀν τὴν προδοῦσα. Ἄν ὁμοῦ—γιὰ τὸν ἔνα ἢ γιὰ τὸν
ἄλλο λόγο—μοῦ ζητήσῃ νὰ τὴν ἀφίσω ἴσχυη, νὰ
τὴν ξεγράσω, τότε θα τὴν ὑπακούσω, μ' ὄλο τὸ σα-
ραμῶ ποῦ θὰ νοιώσω γι' αὐτό, νινάζοντας τὰ μυα-
λά μου στὸν ἀέρα !... »

Ἡ ἀπάντησις αὐτῆ κῆθε ἄλλο παρὰ προσβλητική
ἦταν γιὰ τὸν γυῖο τοῦ Λαμπιρῆ...

Ἄ πατέρας τὸν ὁμοῦ !... (Ἀκολουθεῖ).

— Δὲν ἰσχύει λόγος νὰ ἐνο-
χληθῆτε, εἶπε ὁ γυῖός τοῦ
Λαμπιρῆ μπαίνοντας μέσα.